

KADAR JÁNOS elvtárs:

Határozzunk úgy, hogy a tanácskozás összehívását helyeseljük, az időpontra és a résztvevőkre vonatkozóan mondjuk el véleményünket. Gondolom, helyes, hogy a tanácskozás Varsóban legyen.

Kérem, készítsenek magyar állásfoglalás tervezetet. Ezzel kapcsolatban nem népgyűlési szónoklatról van szó, hanem három oldalas kifejezéséről a magyar álláspontnak. A tanácskozáson ugyanis fel kell állni és ki kell fejteni a magyar kormány álláspontját. Vagy

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

készítsünk módosító javaslatot a szerküldött szöveghez a mostani vita alapján. Ez a bizottság azután nézze meg az anyagot.

Kellene azonkívül egy másik okmány, amelynek alapján konzultációt kezdeményezhetnénk a szovjet kormánnyal abból a célból, hogy előre egyeztessük az álláspontokat.

A többoldalu atomütközést úgy kell értékelni, ahogyan a szovjet kormány értékeli. Ennek a lényege három dologban foglalható össze: az alapvető erőviszonyokat nem változtatja meg - és ez is mond valamit; élezi a nemzetközi helyzetet és provokációs lehetőséget ad a nyugatiaknak. És ez nemcsak a nemzetközi helyzetet élezi, hanem háborus veszéllyel jár. Van persze egy negyedik oldala is - ez nincs kimondva, - nagymértékben növelné az NSzK nemzetközi súlyát.

Hogy mi a célja az ülésnek? Először is az, hogy működjék a Varsói Szerződés. Ezt azért is merem mondani, mert annakidején mi vetettük fel a javaslatot. Miért küszködünk külön-külön? Kell alkalmat teremteni arra, hogy megbeszéljük a helyzetet. És utána egyelőre úgy néz ki, hogy két állásfoglalás van: nyilvános felhívás, amely részben a kormányokhoz, részben a közvéleményhez szól, másrészt kapjanak megfelelő utasítást az ezzel foglalkozó emberek. Ez az ülés célja.

Kire akarunk nyomást gyakorolni? Az imperialistákra, részben direkt módon, részben az ő közvéleményükön keresztül is. De ide tartozik, hogy össze se kovácsoljuk őket! Lehetséges, hogy nem jó módon törekszünk nyomást gyakorolni. És vannak dolgok, amikben ők egységesek.

Az én véleményem szerint belső uton sok mindent fel lehet vetni. Ajánlom is, hogy egyszerűen, becsületesen közöljük pártvonalon a Szovjetunióval, hogy mi foglalkoztunk ezzel a dologgal, különböző gondolatok merültek fel nálunk és szeretnénk ezeket ismertetni. És ebben a belső konzultációs levélben fel lehetne vetni sok mindent és lehet, hogy ezek között olyanok is vannak, amikről az ülésen is beszélni kell. De ismétlem, ne-hogy ellenfeleinket összekovácsoljuk, magunkat pedig széjjel-kovácsoljuk.

Itt van ez a békeszerződés kérdése. Ez a háboru szélén való táncolást jelentheti, mert ott már sok olyan dologgal találkozhatunk, ahol a part szakad. Ott vannak ugye

az amerikai, francia, angol csapatok. És ha ők azt mondják, nem fogadják ezt el és keresztül gázolnak a tankkal, akkor tüzelni kell. És akkor ők is tüzelnek.

És a békeszerződéssel más probléma is van? Kik fogják aláírni? Jó, a Szovjetunió békeszerződést köt az NDK-val, de vannak mások is, Lengyelország, Csehszlovákia, és Bulgária, Románia is és sorolhatnám. Gondoljuk át a dolgot! Ezek most mind békeszerződést fognak kötni? Ha ebben a dologban nem egységes a Varsói Szerződés, akkor borzasztó dolgok történhetnek. Azt sem tudom, hogy Albánia hadviselő, vagy nem, vagy Jugoszláviával mi van. Most Albánia aláírja ugyanazt a szerződést? Nincs is ott az ülésen.

Válaszlevelünkben tehát mondjuk meg a német elvtársaknak, hogy foglalkoztunk a kérdéssel, és tanácskozni fogunk a szovjet elvtársakkal is. És azt is megmondhatjuk, világos előttünk, hogy összeülünk, megtárgyalunk dolgokat, megkísérelünk nyomást gyakorolni a NATO kormányokra, a közvéleményt mozgósítani és azon keresztül is nyomást gyakorolni rájuk, de nálunk felmerült a következő dolog... és akkor mondjuk meg, mik merültek fel.

A Szovjetunióknak irandó konzultációs levelünkben pedig nyíltan, őszintén, elvtársi módon írjuk meg, milyen kérdések merültek fel a békeszerződéssel, stb.-vel kapcsolatban. És még olyasmit is fel lehetne ebben vetni, hogy Albániát miért nem hívjuk meg az ülésre. Tagja ő is a Varsói Szerződésnek. Nem nyomatékosan javasolni kell a meghívást, de fel lehet vetni. Persze ha ők ott jelen vannak, másképpen kell tárgyalni, mintha nincsenek jelen. Ezekről a dolgokról tehát küldjünk egy konzultációs levelet pártvonalon. Ennek a levélnek a jóváhagyásával Kállai, Nemes elvtársakat és engem bízzanak meg, ugyanugy, mint a válaszlevél, illetve a magyar álláspont jóváhagyásával.

DR. ÁGOS LEVÉLTÁR